

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23Co/51/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8306200529
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8306200529.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcov: 1) U. N., Y. X, H., zast. JUDr. Vladislavom Sisákom, advokátom, Skladná 14, Košice, 2) S. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. nM. XXX, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Stanislav Kaščák, s.r.o., 1. mája 1246, Vranov nad Topľou proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody, o odvolaní žalobcov v 1. a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 10C/16/2006-827 zo dňa 22.02.2017 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu v celom rozsahu zamietol, žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, štátu priznal náhradu trov konania voči žalobcom v 1. a 2. rade v rozsahu 100 %. Rozsudok odôvodnil tým, že podanou žalobou sa žalobca v 1. rade domáhal zaplatenia sumy 22.680 000 Sk a žalobca v 2. rade 2.520 000 Sk s 10 % úrokom z omeškania a trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca v 2. rade na základe kúpnej zmluvy kúpil od firmy G. stroje. Žalobca v 2. rade ich prenechal do užívania žalobcovi v 1. rade za odmenu 10 % zisku z ich produkcie. V súvislosti s trestným stíhaním konateľa firmy G. s.r.o. vyšetrovateľ tieto stroje odňal a napriek námietkam žalobcu v 2. rade ich vrátil spoločnosti G. s.r.o., ktorá už nebola ich vlastníkom. Spoločnosť G. bola na ich vydanie zaviazaná rozsudkom OS Humenné, po ich vydaní žalobca v 2. rade zistil, že sú v dezolátnom stave a ich neoprávneným zadržiavaním mu bola spôsobená škoda tým, že nemohol splniť dohodu so spoločnosťou T. A.. Dohodnutý objem dodávok činil 3.500.000,-Sk mesačne, čo pre žalobcu v 1. rade predstavuje 20 % z tejto sumy (700.000,-Sk mesačne) a pre žalobcu v 2. rade 70.000,-Sk mesačne. Súd vo veci rozhodol medzitýmnym rozsudkom zo dňa 09.06.2008, ktorým rozhodol, že základ žalobného návrhu je opodstatnený. Žalobcovia si v tomto konaní uplatnili ušlý zisk vychádzajúc zo zmluvy uzavretej medzi spoločnosťou T. A. J. a spoločnosťou M. s.r.o. N. (pôvodným žalobcom v 1. rade, právnym predchodcom súčasného žalobcu v 1. rade). Súd uviedol, že škodou sa rozumie ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá môže mať podobu škody alebo ušlého zisku, teda hodnoty, o ktoré sa majetok poškodeného v dôsledku škodnej udalosti nezväčšil. Žalobca ako poškodený musí teda v konaní preukázať, že škoda by nevznikla, ak by nedošlo na strane žalovaného ako škodcu k porušeniu práva, resp. povinnosti. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobcovia v celom konaní zotrvali na tvrdení, že si uplatňujú ušlý zisk, pretože nemohli splniť dohodnutú produkciu pre odoberateľa T. A. J. kvôli tomu, že štátne orgány odňali stroje patriace žalovanému v 2. rade a vrátili ich tretej osobe (G. s.r.o). Stroje sa žalobcovi vrátili poškodené a nespôsobilé na splnenie zmluvných povinností s T. A.. Žalobca v 2. rade odvodzuje vlastnícke právo k hnutelným veciam, pomocou ktorých mal vyrábať výrobky pre T. A., od kúpnej zmluvy

zo dňa 04.08.2000. Prílohou tejto zmluvy je 13 hnuiteľných vecí, pričom každá z týchto je označená v prílohe ako chybná. Tieto stroje boli odňaté na základe príkazu na odňatie vecí zo dňa 02.02.2001. Z vyššie uvedeného je nepochybné, že veci, ktoré boli predmetom zmluvy a ktoré mali slúžiť na výrobu výrobkov pre spoločnosť T. A. J., už v čase kúpy boli prevažne nefunkčné. Tieto predmetné stroje boli odňaté na základe príkazu na odňatie vecí zo dňa 02.02.2001. Z vyššie uvedeného je nepochybné, že veci, ktoré boli predmetom zmluvy a ktoré mali slúžiť na výrobu výrobkov pre spoločnosť T. A. J., boli už v čase kúpy prevažne nefunkčné a podľa názoru súdu stroje boli v takom stave, že neboli spôsobilé pre bezvadné používanie. V priebehu konania nebolo preukázané, že dodávky pre spoločnosť bolo potrebné plniť iba na strojoch, ktoré sú hore uvedené, nebolo preukázané, či na výrobu výrobkov pre spoločnosť T. A. J. sú potrebné alebo postačujú aj iné výrobné zariadenia. Taktiež nebolo preukázané, že by predmetné zariadenia boli uvedené do takého stavu, aby boli spôsobilé bezvadnej prevádzky. Preto súd nemá za preukázané zo strany žalobcu, že mal všetky technické prostriedky na to, aby mohol riadne plniť svoje záväzky voči spoločnosti T. A., pretože podľa názoru súdu, zariadenia, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy zo dňa 04.08.2000, boli chybné, poškodené, chýbali im súčiastky a niektoré neboli spôsobilé prevádzky. Predmetom znaleckého dokazovania bolo určiť predpokladaný zisk, pokiaľ by došlo k dodávke strojov. Súd je však toho názoru, že pokiaľ by žalovaný v 1. rade vykonával výrobu na strojoch, v stave v akom boli v čase kúpy, ku žiadnej výrobe by nedošlo a žiaden zisk by nedosiahol. Takýto stav zariadení bol už pred tým, než boli tieto veci zadržané. Zmluva medzi žalovaným v 1. rade a spoločnosťou T. A. platila od 01.01.2001 a príkaz na odňatie vecí bol daný v 02.02.2001. Nebolo preukázané, že zo strany žalobcu v 1. rade, že by stroje od kúpy do ich odňatia boli opravené a plne funkčné, a teda súd je toho názoru, že už v čase uzavretia zmluvy so spoločnosťou T. A. nebolo možné na tak poškodených zariadeniach plniť dodávky pre túto spoločnosť. Súd ďalej uviedol, že z výpovede T. T., ktorý je členom vedenia spoločnosti T. A., vyplýva, že táto spoločnosť bola od roku 2003 v platobnej neschopnosti a plnenie z predmetnej zmluvy bolo iba v nepatrnom rozsahu. K ďalšiemu plneniu zo zmluvy nedošlo, pretože spoločnosť M., s.r.o. podporila podvod jedného z pracovníkov spoločnosti T. A., čo viedlo k tomu, že táto spoločnosť nebola schopná konkurencie na rôznych veľtrhoch. Súd má za to, že žalobca v 1. rade nepreukázal, že by skutočne mohol dosiahnuť zisk, preto žalobu voči žalovanému v 1. rade zamietol. Keďže žaloba bola zamietnutá proti žalovanému v 1. rade a žalobca v 2. rade svoj nárok odôvodňoval tým, že mal nárok na podiel 10 % zo zisku, bola žaloba zamietnutá aj proti nemu, pretože nebola preukázaná existencia zisku. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 Civilného sporového poriadku.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca v 1. rade. Uviedol, že pre takéto rozhodnutie neboli splnené procesné podmienky, keďže súd rozhodol v rozpore s negatívnou procesnou podmienkou prekážky právoplatne rozsúdenej veci. Rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže súd nerozhodol o predmete konania, ktorým je už len konkrétna výška právoplatne priznaného nároku. Nie je možné, aby súd žalobcu zamietol a dôvodil tým, že žalobca nepreukázal jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keďže už pred vydaním právoplatného medzitémneho rozsudku bolo preukázané, že žalobcovi v 1. rade vznikol nárok na náhradu škody v podobe ušlého zisku. Výška nároku bola následne hodnoverne preukázaná znaleckým posudkom č. X/XXXX. Konanie má inú vadu, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie o veci, keďže súd konal a rozhodol v konflikte s princípom právnej istoty. Žalobca v 1. rade argumentuje, že po tom, ako medzitémny rozsudok nadobudol právoplatnosť, bolo neprípustné, aby súd posudzoval znova otázky týkajúce sa danosti právneho nároku, mal konať iba o výške nároku. Uviedol, že za základ prejednávaneho nároku, ktorým je nárok na náhradu škody, sa nevyhnutne považuje existencia nesprávneho úradného postupu, vznik škody a príčinná súvislosť medzi existenciou nesprávneho úradného postupu a vznikom škody a poukázal na to, že tieto podmienky sú v danom prípade splnené. Za nelogický považuje záver, že žalobca nepreukázal, že by skutočne mohol dosiahnuť zisk. V danom štádiu konania je celkom nemožné sa zaoberať otázkou technického stavu strojov, ani akýmkoľvek ďalšími okolnosťami týkajúcimi sa základu prejednávaneho nároku. Súd je bez zvyšku povinný rešpektovať svoje skoršie právoplatné rozhodnutie v podobe medzitémneho rozsudku. V inakšom prípade sa dopúšťa hrubého porušenia zásady ne bis in idem, ktorá je vyjadrená prostredníctvom negatívnej procesnej prekážky, tzv. prekážky rozsúdenej veci. Súd napadnutým rozsudkom nerozhodol o predmete konania, ktorým už mala byť len výška právoplatne daného nároku, ale naopak rozhodol znova o otázke samotnej opodstatnenosti právneho základu žalobcu. Pre prípad, že by bolo možné zaoberať sa výškou nároku takým spôsobom, ako to urobil súd prvej inštancie, žalobca v 1. rade uviedol, že konajúci súd celkom nekompetentne a arbitrárne vyhodnotil stav strojov ako nespôsobilý, pričom ako jediný dôkaz mu

v tomto poslúžila príloha kúpnej zmluvy o prevode huteľnej veci. Súd konštatoval, že každá z 13 huteľných vecí je označená ako chybná, z toho následne vyvodil už zmienený záver, že technický stav uvedených strojov žalobcovi v 1. rade neumožňoval splniť dohodnutú produkciu pre spoločnosť T. A.. V prípade, ak by v tomto štádiu konania bolo potrebné zaoberať sa otázkou posúdenia technického stavu strojov, bolo by nemysliteľné, aby ako relevantný dôkaz slúžila iba predmetná príloha kúpnej zmluvy. Je celkom legitímny a bežný postup, ak žalobca v 1. rade kúpil opotrebované, ale opraviteľné a upotrebitelné stroje z ekonomicko-obchodných dôvodov. Pôvodný žalobca v 1. rade, ako spoločnosť personálne vybavená odborníkmi v danej oblasti, inštaloval tieto stroje a uviedol ich do procesu plnej prevádzky cca 1 mesiac po ich prenajatí od žalobcu v 2. rade. K odňatiu strojov vyšetrovateľom tak došlo v čase, kedy už tieto stroje boli zaradené do procesu výroby a reálne produkovali výrobky v rámci dohodnutej produkcie pre spoločnosť T. A.. Výrobná kapacita týchto strojov bola dokonca vyššia, ako vyžadovala potreba produkcie pre spoločnosť T. A.. Stav strojov bol zohľadnený pri znaleckom zisťovaní výšky hodnoty prejednávaneho nároku. Znalec v odbore strojárstva doc. F.. Q. X., U.. v rámci svojho odborného vyjadrenia konštatoval, že firma M. mala potrebné prostriedky, stroje a zariadenia na výrobu prezentovanej produkcie. Poukázal na odôvodnenie predchádzajúceho zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Prešove a uviedol, že odvolací súd správne posúdil obsah a účel medzitimného rozsudku, správne vymedzil a identifikoval obsah pojmu „základ právneho nároku“ a správne uzavrel, že otázky týkajúce sa základu právneho nároku nemožno po právoplatnosti medzitimného rozsudku ďalej posudzovať. Následne neodôvodnene a rozporne so zvyškom jeho zrušujúceho rozhodnutia vyslovil vetu, ktorá na prvý pohľad môže evokovať dojem, že ňou nabáda súd prvej inštancie práve k tomu, aby opakovane posudzoval otázky týkajúce sa základu prejednávaneho nároku. Takýto záver by bol veľmi povrchný, nakoľko nezodpovedá správne posúdeniu právneho stavu veci (jednalo sa o vetu, že súd prvej inštancie mal zistiť, či vznik takéhoto ušlého zisku bol alebo nebol preukázaný aj s prihliadnutím na stav strojov vyplývajúcich zo spisu). Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobe v celom rozsahu vyhovel.

3. Proti rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie aj žalobca v 2. rade. Poukázal na to, že súd prvej inštancie medzitimným rozsudkom zo dňa 09.06.2008 určil, že základ žalobného nároku návrhu je opodstatnený. V ďalšom konaní predmetom dokazovania mala byť už iba výška škody. Závery súdu, na ktorých tento založil svoje zamietavé rozhodnutie voči žalovanému v 2. rade, nemajú opodstatnenie vo vykonanom dokazovaní. Odňatím strojov bola žalobcovi v 2. rade ako vlastníkovi odňatá možnosť využívania svojho vlastného strojného zariadenia. Dokonca aj samotný žalovaný vo svojom písomnom podaní zo 17.07.2014 okrem iného uznal vzniknutú skutočnú škodu. Nie je opodstatnený ani záver súdu prvej inštancie o nefunkčnosti strojového zariadenia v čase jeho nezákonného odňatia. Okresný súd nerozlišil časové obdobie týkajúce sa kúpy, prenájmu, odňatia a vydania predmetných strojov. Súd si nevšimol skutočnosť, že stroje po ich zakúpení v rámci údržby dal odborníkmi prehliadnúť, skontrolovať a uviesť do prevádzkyschopného stavu. Išlo o automatické obrábacie centrum s CNC riadením. Pre uplatnený nárok žalobcu v 2. rade je rozhodujúci stav ku dňu nezákonného odňatia strojov. K zmene situácie došlo až nezákonným odňatím orgánmi činnými v trestnom konaní. Bez právneho dôvodu tieto stroje orgány činné v trestnom konaní vydali spoločnosti G., s.r.o., kde boli uložené a zanedbané. Žalobca v 2. rade v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 11C/775/2001 uplatnil nárok na vydanie týchto strojov proti spoločnosti G., s.r.o. a súd žalobe vyhovel. Vydané stroje boli v dezolátnom stave, pričom vydané boli až v exekučnom konaní v dňoch 22. - 23.12.2003. Z uvedených dôvodov je potrebné časovo rozlišovať stav strojného zariadenia. V žalobe žalobcovia uplatnili nároky za obdobie nezákonného zadržovania strojného zariadenia, aj keď im bolo znemožnené využívať odobraté strojné zariadenie. Neobstojí ani výrok napadnutého rozsudku o povinnosti žalobcov spoločne a nerozdielne zaplatiť náklady znaleckého dokazovania. Ide o konanie, v ktorom boli žalobcovia v čase podania žaloby oslobodení od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 71/1992 Zb.. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok najmenej z 2 dôvodov - o základe žaloby a o námietke premlčania bolo právoplatne rozhodnuté medzitimným rozsudkom, škoda bola ustanovená znaleckým posudkom, voči ktorému účastníci nevzniesli žiadne námietky.

4. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcov nevyjadril.

5. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol. Je pravda, že medzitimným rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť, bolo rozhodnuté, že základ nároku je daný a v ďalšom konaní bolo potrebné sa zaoberať

len výškou nároku. Podľa názoru odvolacieho súdu zaoberať sa výškou nároku znamená, že súd prvej inštancie mohol dôjsť aj k záveru, že žalobcovia nepreukázali vznik škody. Okolnosťou, či škoda vznikla alebo nevznikla sa pri vydávaní medzitýmneho rozsudku súd prvej inštancie nezaoberal. Z rozhodnutia priamo vyplýva (str. 4 medzitýmneho rozsudku), že súd sa uplatnenou výškou náhrady škody doposiaľ v konaní nezaoberal. Podľa názoru odvolacieho súdu bol teda správny postup súdu prvej inštancie, ktorý sa zaoberal tým, či žalobcovia tvrdená škoda vznikla (mohla vzniknúť) alebo nevznikla. V tomto smere prvostupňový súd správne poukázal na výpoveď štatutárneho zástupcu spoločnosti T., ktorý uviedol, že firma je od roku 2003 v platobnej neschopnosti a plnenie predmetnej zmluvy medzi T. a pôvodným žalobcom v 1. rade bolo len v nepatrnom rozsahu, jedna faktúra v roku 2000 na 17.950 mariek a druhá faktúra v roku 2002 na 2.352 mariek, k ďalšiemu plneniu zmluvy nedošlo. Podľa názoru odvolacieho súdu tento dôkaz je dôležitý pre posúdenie toho, či žalobcovia vznikol alebo nevznikol ušlý zisk. Z týchto dôkazov vyplýva, jednak že žalobca zmluvu so spoločnosťou T. neplnil v takom rozsahu, ako to bolo dohodnuté a tiež z nej vyplýva, že firma T. bola od roku 2003 v platobnej neschopnosti, čiže predpoklad zisku žalobcov od tejto spoločnosti bol za celé žalované obdobie (roky 2003 - 2006) vyvrátený. Konateľ spoločnosti T. ešte poukázal na to, že spoločnosť sa stala nekonkurencieschopnou práve v dôsledku toho, že žalobca podporil podvod zo strany niektorého pracovníka spoločnosti T.. Možnosť žalobcu dosiahnuť zisk bolo potrebné posúdiť aj podľa stavu strojov, ktoré naozaj, ako vyplýva z príloh kúpnej zmluvy, neboli v plne prevádzkyschopnom stave. Pokiaľ žalobca tvrdí, že následne boli do plne prevádzkyschopného stavu uvedené, mal o tom v konaní predložiť dôkazy. Takému tvrdeniu však odporuje aj výpoveď štatutárneho zástupcu spoločnosti T., že plnenie zmluvy bolo len vo veľmi malom rozsahu. Znalecký posudok nie je možné považovať za dôkaz o tom, že aký zisk by žalobca dosiahol, pretože úlohou znalca bolo tento zisk vyčíslieť, vychádzajúc zo stavu, že by zmluva medzi účastníkmi, medzi spoločnosťou T. a žalobcom v 1. rade bola plnená. Vychádzajúc z toho, že by žalobca dosahoval mesačný obrat vo výške 150.000 mariek je možné, že by dosiahol v žalobe tvrdený zisk, ale skutočnosť, že žalobca v 1. rade bol schopný takýto zisk dosahovať, bola v konaní vyvrátená. Tiež za dôkaz prevádzkyschopnosti strojov nemožno považovať odborné vyjadrenie F. X., ktorý uviedol, že právny predchodca žalobcu mal potrebné výrobné prostriedky, pretože tento znalec vychádzal zo zoznamu strojov, ktoré mu boli poskytnuté. Nekontroloval, či tieto stroje skutočne v spoločnosti sú a či sú prevádzkyschopné. Správne uviedol súd prvej inštancie, že žalobca nepreukázal, že výroba pre T. A. mala byť realizovaná práve na odňatých strojoch. Odvolací súd sa teda stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal, že mohol dosahovať tvrdený zisk, že mohol vôbec dosahovať nejaký zisk. Správne bolo preto zamietnutie žaloby žalobcov.

6. Správny je výrok o trovách konania účastníkov, ktorý zodpovedá výsledku konania. Správny je výrok o trovách konania štátu, pretože skutočnosť, že účastník konania je osobne alebo vecne oslobodený od súdneho poplatku neznamena, že takémuto účastníkovi nemôže byť uložená náhrada trov konania štátu. Súd nemôže uložiť náhradu trov konania štátu vtedy, keď účastník spĺňa podmienky na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov postupom podľa pôvodného § 138 OSP. O takýto stav sa v tomto prípade nejedná.

7. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP.

8. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, ktorému žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, neúspešní žalobcovia nemajú nárok na náhradu trov odvolacieho konania, a preto odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

9. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.